

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 278866

Documentnummer: 278867

Indiener: College

Datum: 6 december 2022

Portefeuille(s): Sociaal Domein

Portefeuillehouder(s): P. Duvekot

Begrotingsprogramma: 6

Begrotingsdoel: dekkingsvoorstel

Contactpersoon: J. Joustra

Tel.nr.: +31 6 57156701

Emailadres: j.joustra@dronten.nl

Onderwerp

Dekking voor verlengde beleidsperiode sociaal domein 2023-2024

Samenvatting

In 2018 heeft de gemeente Dronten samen met maatschappelijk partners de strategie voor het sociaal domein (2019-2022) opgesteld. Ook zijn toen de financiële kaders vastgesteld, bestaande uit structurele en incidentele middelen om de acties uit te voeren en de resultaten te behalen. Het inhoudelijke vervolg op de strategie (en de themaplannen sociaal domein) komt in samenhang met de integrale visie tot stand. Naar verwachting wordt in 2024 de integrale visie opgeleverd. De jaren 2023 en 2024 zijn overgangsjaren waarin het beleid, zoals uitgewerkt in strategie en themaplannen, wordt verlengd. Het voortzetten van het beleid betekent dat er ook in 2023 en 2024 incidentele middelen nodig zijn voor de uitvoering. De uitkomsten van de beleidsevaluatie sociaal domein zijn gebruikt om te bepalen welke activiteiten en projecten in de verlengde beleidsperiode doorgang dienen te vinden. Voorgesteld wordt voor zowel 2023 als 2024 een bedrag van € 1.104.000 beschikbaar te stellen en dit bedrag in 2023 en deels in 2024 ten laste te brengen van de bestemmingsreserve sociaal domein en in 2024 ook deels ten laste te brengen van het jaarsaldo 2024.

Voorstel

De raad besluit:

1. Zowel in 2023 als in 2024 een bedrag van € 1.104.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de verlengde beleidsperiode sociaal domein 2023-2024.
2. Het bedrag van € 1.104.000 in 2023 ten laste te brengen van het restant van de bestemmingsreserve sociaal domein.
3. In 2024 een bedrag van € 145.000 ten laste te brengen van het restant van de bestemmingsreserve sociaal domein en een bedrag van € 959.000 ten laste te brengen van het jaarsaldo 2024.
4. De bestemmingsreserve sociaal domein per 2024 op te heffen.

Inleiding

In 2018 heeft de gemeente Dronten samen met maatschappelijk partners de strategie voor het sociaal domein (2019-2022) opgesteld. De strategie voor het sociaal domein is uitgewerkt in vijf themaplannen met concrete acties en resultaten. Ook zijn toen de financiële kaders vastgesteld, bestaande uit structurele en incidentele middelen om de acties uit te voeren en de resultaten te behalen.

In 2021 en begin 2022 zijn de doelstellingen en resultaten van 2019 tot 2021 geëvalueerd en is vooruitgekeken naar de periode 2023 en verder, met het oog op de toekomstige strategie

voor het sociaal domein. Het inhoudelijke vervolg op de strategie en themaplannen sociaal domein komen in samenhang met de integrale visie tot stand. Naar verwachting zal in 2024 de integrale visie worden opgeleverd en aangeboden ter besluitvorming aan uw raad. Hierover is uw raad per raadsinformatiebrief geïnformeerd in augustus 2022 (248600). Dit betekent dat 2023 en 2024 als overgangsjaren worden gezien waarin het beleid, zoals uitgewerkt in strategie en themaplannen, wordt verlengd.

Uitdaging

Het voortzetten van het beleid betekent dat er ook in 2023 en 2024 incidentele middelen nodig zijn voor de uitvoering. Bij het vaststellen van de procesnotitie 'Dronten Ontwikkelt' (126895) in december 2021 is de raad al meegegeven dat een deel van de huidige activiteiten in het sociaal domein wordt gefinancierd met incidentele middelen. Die middelen waren beschikbaar tot en met 2022. Daarom is het noodzakelijk om een tijdelijk constructie te creëren voor de financiering van deze activiteiten. In de programmabegroting 2023 is benoemd dat er een separaat raadsvoorstel volgt voor dekking van deze activiteiten in 2023 en 2024. Dit raadsvoorstel ligt nu voor u.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat doen?

In dit voorstel wordt met het verlengen van het beleid uitgegaan van het beleid zoals vastgesteld in de 'Strategie sociaal domein 2019-2022' en de daarbij horende themaplannen.

Vanaf 2020 zijn er incidentele middelen beschikbaar gesteld om de doelen van strategie en themaplannen te kunnen realiseren. Vanwege het verlengen van de beleidsperiode is het noodzakelijk om een tijdelijke constructie te creëren voor de financiering van de projecten en activiteiten die uit deze incidentele middelen worden bekostigd. Op basis van de integrale visie kan het al dan niet verder voortzetten van deze projecten en activiteiten vervolgens goed worden afgewogen.

Herijking

De uitkomsten van de beleidsevaluatie sociaal domein (de rapportage is met uw nieuwe raad gedeeld via raadsinformatiebrief 173137 in april 2022) zijn gebruikt om te bepalen welke activiteiten en projecten in de verlengde beleidsperiode doorgang dienen te vinden. Er is bewust voor gekozen om geen grote wijzigingen door te voeren, zodat niet vooruitgelopen wordt op afwegingen die bij de integrale visie gemaakt gaan worden. Wel is, aan de hand van de beleidsevaluatie gekeken naar:

1. bestaande investeringen: een tijdelijke continuering van incidentele middelen die tot 2023 ook incidenteel waren. Zoals het continueren van jongerenactiviteiten rondom bewegen en sporten dat als belangrijk middel wordt ingezet om jongeren een zinvolle vrijetijdsbesteding te geven.
2. nieuwe investeringen: gewenste nieuwe tijdelijke investeringen vanwege nieuwe ontwikkelingen. Zoals het aanstellen van een aandachtsfunctionaris mensenhandel (0,25fte) vanwege een nieuwe wettelijke taak rondom de aanpak van mensenhandel.
3. Besparingsmogelijkheden: zoals het naar beneden bijstellen van diverse subsidies, omdat in het verleden is gebleken dat niet het volledige budget voor deze subsidies noodzakelijk bleek.

Waar in de jaren 2020 en 2021/2022 nog respectievelijk €1.500.000 en €1.400.000 benodigd was, stellen wij u voor €1.104.000 in 2023 en 2024 beschikbaar te stellen om de investeringen te bekostigen. Met deze middelen is het mogelijk om door te gaan met bestaande doelen en activiteiten waar dat nodig is (verlengen van beleid), om nieuwe investeringen te doen binnen de ambities van de themaplannen en om besparingsmaatregelen door te voeren daar waar dat haalbaar is. Binnen de kaders van het huidige beleid is kritisch gekeken naar welke investeringen nodig zijn, waarbij niet tot de totstandkoming van de integrale visie gewacht kan worden. Hierbij is het gelukt om onder de streep minder middelen nodig te hebben dan afgelopen jaren.

	2019	2020	2021	2022	2023*	2024*
Omvang incidentele middelen sociaal domein	n.v.t.	€1.500.000	€1.400.000	€1.400.000	€1.104.000	€1.104.000

* Voorstel voor omvang incidentele middelen sociaal domein 2023 en 2024

Relatie Actieplan armoede

In december 2022 heeft de raad de kadernotitie Armoedebestrijding behandeld. De huidige energie- en inflatiecrisis vraagt om concrete maatregelen om mensen te ondersteunen die nu in de knel zitten en op korte termijn komen. Het actieplan Armoede beschrijft de voorgenomen maatregelen. De incidentele middelen met betrekking tot armoede uit het bestedingsplan (€123.000) maken voor 2023 en 2024 ook onderdeel uit van de begroting van het actieplan Armoede.

Argumenten

1.1. *Het is voor de uitvoering van lopende activiteiten nodig om de beschikbaarheid van incidentele middelen te verlengen met twee jaar.*

Met het verlengen van de beleidsperiode worden ook de activiteiten voortgezet zoals deze in een eerdere fase zijn opgestart. Hiermee wordt voorkomen dat projecten en activiteiten tijdelijk (in 2023 en 2024) stilvallen die mogelijk op een later moment, op grond van de integrale visie, weer moeten worden opgezet. Daarmee zou ook geen invulling worden gegeven aan het uitgangspunt dat het bestaande beleid wordt voortgezet. Bovendien wordt hiermee geborgd dat een afweging over voortzetting van deze projecten en activiteiten wordt gemaakt vanuit de integrale visie.

1.2. *Alleen voor bestaande investeringen welke nog niet zijn afgerond worden middelen aangevraagd.*

Dit betekent dat projecten en activiteiten die zijn afgerond niet meegenomen zijn in de berekeningen.

1.3. *Er is onderzocht welke nieuwe investeringen op korte termijn nodig zijn om aan te sluiten op de laatste landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen.*

Deze nieuwe investeringen passen binnen de ambities van de strategie sociaal domein 2019-2022 en de vastgestelde themaplannen. Voor een aantal dossiers geldt dat het vanwege nieuwe ontwikkelingen op korte termijn een tijdelijke investering als noodzakelijk wordt geacht. Het is daarbij niet mogelijk om te wachten op de totstandkoming van de integrale visie.

1.4. *Er is onderzocht welke besparingsmaatregelen haalbaar zijn om op korte termijn door te voeren.*

Voor een aantal activiteiten geldt dat de inzet de komende jaren niet meer nodig is of niet meer zo intensief nodig is als voorgaande jaren, waardoor de benodigde middelen voor deze activiteiten naar beneden bijgesteld kon worden. Zoals het naar beneden bijstellen van diverse subsidies, omdat in het verleden is gebleken dat niet het volledige budget voor deze subsidies noodzakelijk bleek. Hierbij is ook rekening gehouden met actuele ontwikkelingen.

1.5. *Een aantal activiteiten wordt de komende jaren op een andere wijze gefinancierd.*

Een aantal activiteiten wordt de komende jaren bekostigd vanuit het zorglandschap Wmo en vanuit de verwachte positieve financiële effecten van het woonplaatsbeginsel. In een eerdere fase is besloten een aantal activiteiten de komende jaren vanuit het zorglandschap Wmo te financieren. Bij vaststelling van de begroting is besloten de verwachte positieve effecten niet

van de begroting jeugdhulp af te ramen en deze te benutten ter dekking van een aantal financiële risico's jeugdhulp. Daarmee zijn incidentele kosten voor een aantal activiteiten/investeringen gedekt.

2.1. De bestemmingsreserve sociaal domein heeft voldoende ruimte.

De stand van de bestemmingsreserve sociaal domein is €1.249.000. Dit betekent dat er voldoende ruimte is om in 2023 de bestemmingsreserve te gebruiken als dekking voor het verlengen van de beleidsperiode sociaal domein.

2.2. Het restant van de bestemmingsreserve sociaal domein heeft nog geen bestemming.

De bestemmingsreserve is in het leven geroepen om daarmee de te verwachte tekorten in het sociaal domein te kunnen afdekken. Tot 2018 is de reserve met name gebruikt om budgetoverschrijdingen op te kunnen vangen. De reserve is in jaar 2018 nog een keer aangevuld om de tekorten voor 2019 en 2020 op te vangen en de tekorten terug te dringen naar een acceptabel niveau en vanaf 2021 ten laste van de algemene middelen te laten komen. Dit conform de kadernota 2019. De tekorten zijn in 2019 en 2020 zijn lager geweest dan aangenomen waardoor nu nog een bedrag resteert in de reserve. Het heeft geen specifieke bestemming meer. Indien de bestemmingsreserve in niet gebruikt wordt, wordt deze alsnog opgeheven en vloeien de beschikbare middelen terug naar de algemene reserve. Het is daarom mogelijk om deze beschikbare middelen in te zetten voor het verlengen van de beleidsperiode sociaal domein.

3.1. De bestemmingsreserve sociaal domein heeft in 2024 nog € 145.000 ruimte.

Dit betekent dat het volledige restant van de bestemmingsreserve sociaal domein in 2024 gebruikt kan worden als dekking om deels het verlengen van de beleidsperiode sociaal domein te dekken.

3.2. In het jaarsaldo van 2024 van de gemeente Dronten is voldoende ruimte om de middelen eenmalig ter beschikking te stellen.

De gemeente Dronten kent in 2024 een positief meerjarensaldo. In het jaarsaldo van 2024 is, conform de vastgestelde programmabegroting 2023-2026 een bedrag van €4.768.000 aan financiële ruimte. Een deel van deze financiële ruimte kan ingezet worden om het verlengen van de beleidsperiode sociaal domein mee te financieren. Indien deze ruimte in de begroting in 2024 niet benut wordt, vloeit deze terug naar de algemene reserve.

4.1. Met het ten laste laten brengen van € 145.000 is de bestemmingsreserve sociaal domein uitgeput.

Met het uitputten van de bestemmingsreserve sociaal domein kan er geen gebruik meer worden gemaakt van de bestemmingsreserve sociaal domein. Eventuele extra (incidentele) middelen buiten de begroting kunnen indien nodig uit een positief meerjarensaldo of de algemene reserve worden bekostigd.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1. Indien de raad besluit om geen of beperkte incidentele middelen beschikbaar te stellen voor het verlengen van de beleidsperiode betekent dit dat diverse projecten en activiteiten stilvallen in de jaren 2023 en 2024.

Er wordt dan geen uitvoering gegeven aan het uitgangspunt dat in afwachting van de integrale visie het bestaande beleid, zoals vastgelegd in strategie en themaplannen, wordt voortgezet. Bovendien is het voor sommige activiteiten (zoals het verstrekken van subsidies of het uitvoeren van een wettelijke taak) geen optie om activiteiten (tijdelijk) stil te leggen. Het alternatief is om tenminste die activiteiten doorgang te laten vinden waar het gaat om een wettelijke taak en langdurige subsidierelaties.

2.1. / 3.1. Het is ook mogelijk om de benodigde middelen voor de jaren 2023 en 2024 te dekken uit de algemene reserve van de gemeente.

Doordat echter in 2023 de bestemmingsreserve sociaal domein nog niet is opgeheven, is het logischer om van deze bestemmingsreserve als eerste gebruik te maken. Ook voor het jaar 2024 geldt dat het logisch is om eerst van de ruimte in het jaarsaldo 2024 gebruik te maken, in plaats van de algemene reserve aan te spreken.

Financiële gevolgen

Het verlengen van de beleidsperiode sociaal domein betekent ook dat de inzet van structurele en incidentele middelen voortgezet moet worden om de bestaande beleidsactiviteiten uit te blijven voeren en aan te blijven sluiten op de laatste ontwikkelingen, passend binnen de vastgestelde strategie van het sociaal domein.

Voor de jaren 2023 en 2024 geldt dat er ruimte is om de inzet van incidentele middelen op te vangen. De financiële gevolgen van dit voorstel komen ten laste van de bestemmingsreserve sociaal domein in het jaar 2023 (€ 1.104.000), opnieuw van de bestemmingsreserve sociaal domein in het jaar 2024 (€ 145.000) en van het jaarsaldo in 2024 (€1.104.000). Omdat de bestemmingsreserve sociaal domein daarna uitgeput is, kan deze worden opgeheven.

Communicatie en vervolgproces

Nadat de raad beslist heeft over voorliggend raadsvoorstel zal het college nog in februari of maart 2023 een bestedingsplan vaststellen. Na vaststelling door het college ontvangt uw raad het bestedingsplan ter informatie ten behoeve van het uitoefenen van uw controlerende rol.

Verder wordt de raad geïnformeerd over de inzet van middelen in het sociaal domein via de gebruikelijke planning & control documenten. De strategie van het sociaal domein zal onderdeel vormen van de integrale visie. Deze wordt in 2024 voorgelegd aan uw raad.

Evaluatie

In 2021 zijn de doelstellingen en resultaten van de strategie sociaal domein van 2019 tot 2021 geëvalueerd en is vooruitgekeken naar de periode 2023 en verder. Uw raad is in april 2022 geïnformeerd over de aanbevelingen en vervolgstappen uit de beleidsevaluatie. Naast dat deze evaluatie is gebruikt om de benodigde activiteiten voor de periode 2023-2024 te bepalen, wordt de evaluatie ook gebruikt voor de totstandkoming van de integrale visie.

Bevoegdheid gemeenteraad

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 189 e.v. Gemeentewet.

Bijlagen

Geen

De Secretaris,

De Burgemeester,
